

Cuprins

Abrevieri	IX
Introducere	1
PARTEA I. Rolul subsidiarității în relația dintre sistemul Convenției europene și sistemul juridic al UE	9
Capitolul I. Premisele aplicării unei subsidiarități reciproce	11
Secțiunea 1. Prezumția de protecție echivalentă	13
§1. Controlul de convenționalitate în limita marjei de apreciere a statelor	16
§2. O obligație de conformitate atenuată?	22
Secțiunea a 2-a. Exigențele comune raportate la sistemele juridice extra-europene (Kadi și Nada)	31
§1. Interpretarea extensivă a competenței instanțelor europene	35
§2. Natura controlului exercitat de jurisdicțiile europene	43
2.1. Un control în principiu subsidiar	45
2.2. Un control în realitate complet	47
Capitolul II. Eșecul oficializării relației dintre sistemele juridice europene	52
Secțiunea 1. Autonomia sistemului juridic UE	55
§1. Controversatul mecanism facultativ al copârâtului	57
1.1. Utilitatea mecanismului	57
1.1.1. Violări legate de dreptul derivat sau de dreptul primar	59
1.1.2. Evaluarea condiției substanțiale de activare a mecanismului	59
1.2. Dificultăți legate de delimitarea competențelor în cadrul UE	60

§2. Mecanismul intervenției prealabile a CJUE	64
2.1. Utilitatea mecanismului.....	64
2.2. Dificultățile legate de modul de funcționare neclar.....	66
Secțiunea a 2-a. Respingerea proiectului de aderare – Avizul CJUE 2/13	69
§1. Aderarea UE la CEDO pe picior de egalitate cu celelalte state parte.....	70
§2. Chestiuni legate de jurisdicția exclusivă a Curții în delimitarea competențelor și răspunderii în cadrul UE	71
§3. Chestiuni legate de procedura întrebărilor preliminare – pericolul de „forum shopping” în lumina Protocolului 16 la Convenția europeană.....	73
§4. Chestiuni legate de lipsa competenței CJUE în domeniul PESC	74
§5. Chestiuni legate de standardele naționale de protecție a drepturilor omului și aplicarea unitară a dreptului UE	74

PARTEA a II-a. Rolul subsidiarității în relația dintre sistemele juridice europene și sistemele juridice naționale81

Capitolul I. Rolul subsidiarității în relația dintre sistemul juridic al Convenției europene a drepturilor omului și sistemele juridice naționale83

Secțiunea 1. Subsidiaritatea și autonomia procedurală internă.....	86
§1. Autonomia procedurală a puterii executive	88
§2. Autonomia procedurală a puterii normative	90
§3. Autonomia procedurală a puterii judecătorești	92
3.1. Rolul principal al judecătorului intern – dreptul la un recurs efectiv	93
3.2. Subsidiaritatea controlului european – regula epuizării căilor de recurs interne	95
Secțiunea a 2-a. Subsidiaritatea și (auto)cenzurarea controlului CEDO	98

§1. Constatarea existenței sau absenței unei violări a Convenției.....	98
1.1. Conturarea unor standarde europene comune.....	99
1.2. Reafirmarea marjei naționale de apreciere	109
§2. Efectele constatării violării – stabilirea remediei și executarea hotărârii CEDO.....	115
2.1. Stabilirea unui remediu	116
2.2. Executarea hotărârilor	122
Capitolul II. Rolul subsidiarității în relația dintre sistemul juridic al UE și sistemele juridice naționale în ceea ce privește drepturile fundamentale	126
Secțiunea 1. Drepturile omului – pasagerul clandestin al construcției europene.....	128
§1. O recunoaștere progresivă	129
1.1. Tratatul în forma lor inițială	130
1.2. Principiile generale de drept consacrate de Curtea de Justiție	131
§2. Dispozițiile generale integrate în tratate și Carta UE.....	132
Secțiunea a 2-a. Aplicarea dreptului unional al drepturilor omului conform principiului subsidiarității.....	135
§1. Identitatea constituțională și rezerva de constituționalitate	135
§2. Garantarea drepturilor fundamentale în absența unui recurs individual direct în fața CJUE	142
Concluzii	147
Bibliografie selectivă	151
Jurisprudență	157
1. Jurisprudență CEDO și Comisia EDO	157
2. Jurisprudență CJCE/CJUE și TPICE/TPIUE	161
Index.....	163